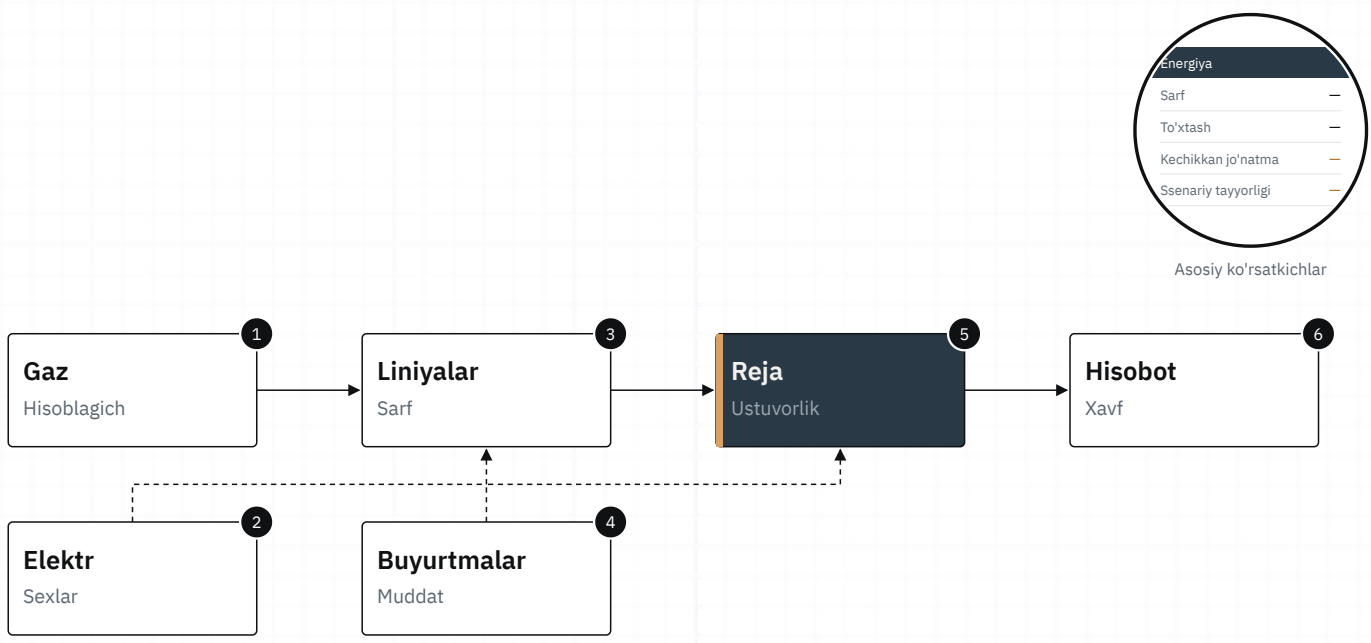

To'qimachilik · Tarmoq hujjati

Gaz cheklovi va energiya rejasi

Gaz bosimi tushganda eksport buyurtmalari xavf ostida qoladi. Sarfni o'lchash va zaxira rejasini oldindan tuzish.

Seriya	Hujjat	Til	Holat
Energiya · Reja	TX-03	O'zbekcha	Noyabr 2026

01 — Bir qarashda

Gaz to'xtadi — shartnoma muddati to'xtamaydi.

Biznes ombudsmani xabariga ko'ra, Namangandagi yirik to'qimachilik korxonasi gaz uzilishi va past bosim sababli to'xtagan, eksport shartnomalari xavf ostida qolgan. Energiya sarfini liniya bo'yicha bilmagan korxona cheklovga tayyorlana olmaydi.

Bu hujjatda

- Sohada nima ma'lum
- Muammo qayerda
- Yechim arxitekturasi
- Joriy qilish va o'lchash
- O'z-o'zini tekshirish

1 200+

To'xtagan korxonadagi ishchilar soni (ombudsman ma'lumoti).[1]

$2 mln+

Xavf ostida qolgan uchta eksport shartnomasi summasi.[1]

6 mln m³

Energetika vazirligi ma'lumotiga ko'ra, 2025–2026 qishida sutkalik gaz taqchilligi.[2]

> Cheklov e'lon qilinganda reja tuzishga kech.

Bosh direktor

Shartnoma xavfi.

Bosh energetik

Gaz va elektr.

Ishlab chiqarish

Liniyalar ustuvorligi.

Eksport

Muddatlar.

02 — Sohada nima ma'lum

Sohada nima ma'lum

Rasmiy xabarlar.

Fakt	Kim aytgan yoki qayerda
25 mart kuni ombudsmanga murojaat qilingan: gaz uzilishi va past bosim sababli 1 200 dan ortiq ishchisi bor korxona faoliyati to'xtagan; $2 mln dan ortiq uchta eksport shartnomasi xavf ostida qolgan.[1]	Biznes ombudsmani
Ombudsman aralashuvidan keyin korxona o'rta bosimli gaz tarmog'iga qayta ulangan.[1]	Biznes ombudsmani
2025–2026 qishida gaz taqchilligi sutkasiga taxminan 6 mln m³ ga yetgan.[2]	Energetika vazirligi
Rasmiy taqdimotda sohaning cheklovchi omillari qatorida qimmat moliya va logistika xarajatlari ko'rsatilgan.[3]	To'qimachilik taqdimoti

Bu raqamlarni qanday o'qish kerak

Gaz ta'minotini korxona boshqara olmaydi. Boshqara oladigani — qaysi liniya qancha sarflashini bilish va cheklov paytida ustuvorlikni oldindan belgilash.

03 — Muammo

Nega tayyorlanib bo'lmaydi

Energiya umumiy hisoblagich bo'yicha ko'rinadi.

Liniya bo'yicha yo'q

Qaysi sex qancha gaz va elektr olishi noma'lum.

Buyurtma bilan bog'liq emas

Qaysi buyurtma qaysi liniyada ekanligi energiya bilan bog'lanmaydi.

Muqobil yo'q

Zaxira yoqilg'i yoki generator rejasi hisoblanmagan.

Xabar kech

Cheklov haqida xabar tez yetmaydi.

Yo'qotishni zavodning o'z raqamlari bilan hisoblash

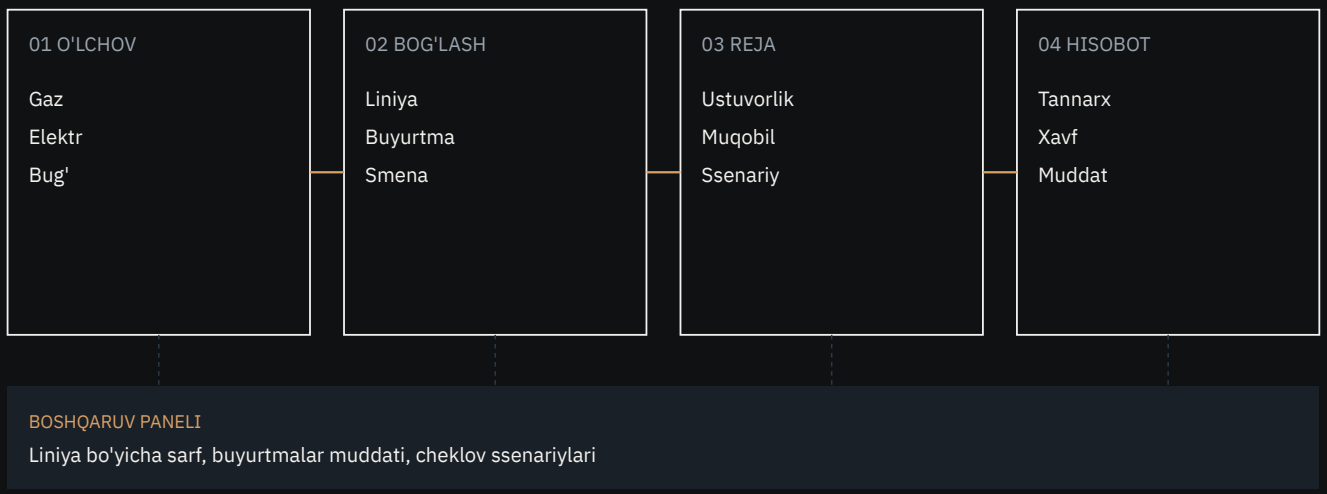
To'xtash	`soatlar × soatlik ishlab chiqarish × marja`
Shartnoma	`kechikkan jo'natmalar × jarima`
Qayta ishga tushirish	`holatlar × xarajat`
Ish haqi	`to'xtash soatlari × ishchilar × stavka`

Formulalar namunaviy. Aniq qiymatlar har bir zavodda audit vaqtida o'lchanadi.

04 — Yechim

Sarf, ustuvorlik va reja

Liniya bo'yicha energiya sarfi buyurtmalarga bog'lanadi. Cheklov paytida qaysi buyurtma birinchi ekanligi oldindan hisoblanadi.

Modul	Vazifasi	Holati
Energiya o'lchovi	Hisoblagichlar (hamkor orqali)	◐ Muhandislik imkoniyati
Buyurtma va liniya bog'lash	Ishlab chiqarish rejasi	◐ Muhandislik imkoniyati
Cheklov ssenariylari	Ustuvorlik	◐ Muhandislik imkoniyati
1C integratsiyasi	Tannarx	● Tijoriy mavjud

Tijoriy mavjud: tayyor modul, sozlash orqali joriy qilinadi. Muhandislik imkoniyati: zavod uskunasiga moslab loyihalanadi. Ishlab chiqilmoqda: mahsulot hali tayyor emas, pilot sifatida taklif qilinadi.

05 — Joriy qilish

Avval o'lchash, keyin kengaytirish

BOSQICH 1

Energiya auditi

Hisoblagichlar va liniyalar.

Natija: o'lchov xaritasi.

BOSQICH 2

O'lchov

60 kun.

Natija: liniya bo'yicha sarf.

BOSQICH 3

Ssenariylar

Qish rejasi.

Natija: tayyorlik.

BOSQICH 4

Obuna

Oylik hisobot.

Natija: trend.

06 — Natija qanday o'lchanadi

Ko'rsatkich	Qanday o'lchanadi	Manba
Sarf	kVt·soat va m³ birlik mahsulotga	Hisoblagich
To'xtash	Soat	Jurnal
Kechikkan jo'natma	Soni	Tizim
Ssenariy tayyorligi	Ha/yo'q	Reja

Zavod tomonidan kerak

- Bosh energetik
- Hisoblagichlar ro'yxati
- Buyurtmalar rejasi
- Liniyalar ro'yxati

Va'da qilinmaydi

- Auditsiz aniq muddat va narx
- Xaridor talablarini bajarish kafolati
- Sertifikatlash
- O'lchanmagan natija yoki tejash
- Gaz ta'minoti

07 — O'z-o'zini tekshirish

Cheklovga tayyormisiz

Uchtadan ortiq "yo'q" javobi bo'lsa, bu yo'nalishda ishni o'lchashdan boshlash tavsiya etiladi.

01	Liniya bo'yicha gaz sarfi ma'lummi?	ha · yo'q
02	Elektr sarfi sexlar bo'yicha bo'linganmi?	ha · yo'q
03	Qaysi buyurtma qaysi liniyada ekanligi energiya bilan bog'langanmi?	ha · yo'q
04	Cheklov paytida ustuvor buyurtmalar ro'yxati bormi?	ha · yo'q
05	Muqobil energiya manbai hisoblanganmi?	ha · yo'q
06	Xaridorga oldindan xabar berish tartibi bormi?	ha · yo'q
07	To'xtash soatlari yoziladimi?	ha · yo'q
08	Qayta ishga tushirish xarajati ma'lummi?	ha · yo'q
09	Qish uchun reja tuzilganmi?	ha · yo'q
10	Mas'ul shaxs bormi?	ha · yo'q

Keyingi qadam

Energiya auditi

Liniya bo'yicha sarfni o'lchab, cheklov paytidagi rejani tuzib beramiz.

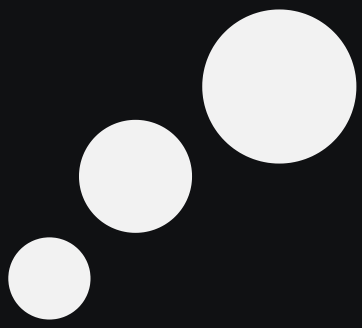
- O'lchov xaritasi
- Qish rejasi
- Joriy qilish to'lovi va oylik obuna

meentaka.uz · info@meentaka.uz · +998 99 321 47 77

Manbalar

1. Biznes ombudsmani xabari: Namangandagi to'qimachilik korxonasi gaz uzilishi sababli to'xtagan. spot.uz, 03.04.2026.
2. Energetika vazirligi: 2025–2026 qishki gaz cheklovlari. spot.uz, 26.02.2026.
3. To'qimachilik sanoatining 2025-yil yakunlari va 2026-yil vazifalari taqdimoti. gov.uz, 24.12.2025.

Hujjat 2026-yil noyabr holatiga ochiq manbalar asosida tayyorlangan. Kompaniyalar, uyushmalar va xalqaro tashkilotlar ma'lumotlari manbada qanday berilgan bo'lsa, shunday keltirilgan va ularga havola qilingan. Hujjat huquqiy yoki moliyaviy maslahat hisoblanmaydi; qaror qabul qilishdan oldin rasmiy matnlarni lex.uz va soliq.uz da tekshiring.

MEENTAKA

Nashr etuvchi

© 2026 MEENTAKA. «The Endurance Industrial Technologies» MChJ

Hujjat raqami
MT-TX-03-UZ · 11.2026

Seriya
To'qimachilik · 03